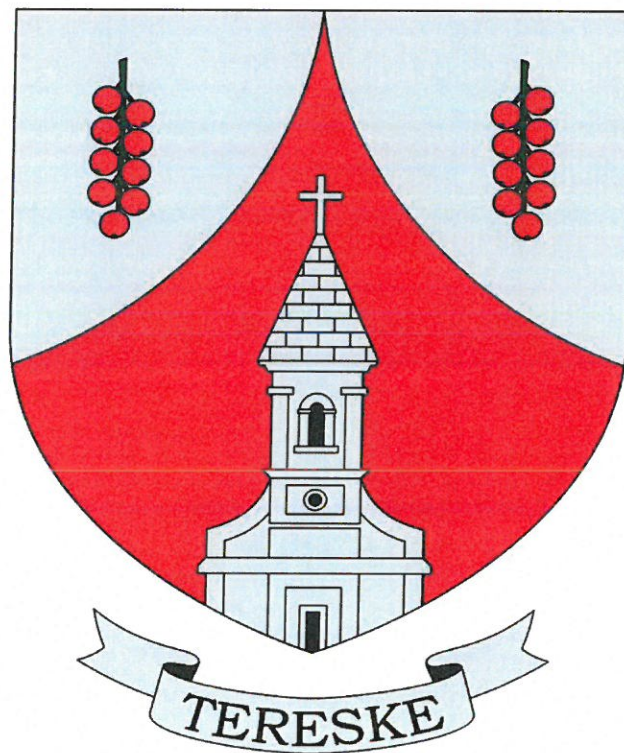

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2018-2023

Tereske, 2018.december.05

BEVEZETŐ

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. Rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tereske Község Önkormányzata Képviselő-testülete élve a törvény adta lehetőséggel megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat.

A települési esélyegyenlőségi program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely a Kormány, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség a társadalom számára fontos érték. Segíti elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatások elérésére, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy anyagi helyzete, illetve kora.

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára. Kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat.

Fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

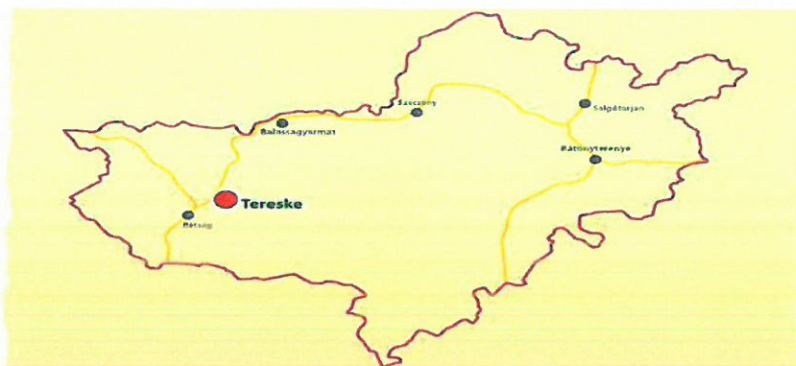
Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	4
<i>A település bemutatása.....</i>	<i>5</i>
1. Tereske Község földrajzi elhelyezkedése	5
2. Tereske Község rövid történelme.....	5
<i>Értékeink, küldetésünk</i>	<i>10</i>
<i>Célok.....</i>	<i>11</i>
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM HELYZETELEMLÉSE.....	13
1. <i>Jogszabályi háttér bemutatása.....</i>	<i>13</i>
1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	13
1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.....	13
2. <i>Stratégiai környezet bemutatása</i>	<i>14</i>
2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.....	14
2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása ..	14
2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.....	15
3. <i>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete és esélyegyenlősége</i>	<i>15</i>
3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet	16
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	16
3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	21
3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	24
3.5. Telepek, szegregátumok helyzete	24
3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	25
3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	27
3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	28
3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	28
4. <i>A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</i>	<i>31</i>
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői.....	31
4.2. Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	32
4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	32
4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.....	36
4.5. A gyerekek helyzetének, esélyegyenlőségének vizsgálata településünkön	36
5. <i>A nők helyzete, esélyegyenlősége</i>	<i>37</i>
5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége.....	37
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	38
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	38
5.4. A nőket ért erőszak, családon belüli erőszak	39
5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	39

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben.....	39
5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	39
5.8. A nők helyzetének, esélyegyenlőségének vizsgálata településünkön	39
6. <i>Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</i>	40
6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)	40
6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	41
6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	41
6.4. Az időseket, az életkorral járó saját igények kielégítését célzó programok a településen.....	42
6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	43
7. <i>A fogyatékkal élők helyzete esélyegyenlősége</i>	44
7.1. A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái ...	44
7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei	44
7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetősége, akadálymentesítés	45
7.4. Következtetések-problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása .	45
8. <i>Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</i>	46
9. <i>A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</i>	47
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE.....	48
1. <i>A HEP IT részletei</i>	48
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	48
Jövőképünk	48
2. Összegző táblázat – <i>A helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve</i>	49
3. <i>Megvalósítás</i>	53

A település bemutatása

Tereske Község földrajzi elhelyezkedése

Tereske egy kis lélekszámú település, a Cserhát nyugati peremének egyik fennsíkján. Nógrád megyében Rétság közelében, Váctól 25 kilométerre, Balassagyarmat felé, a 22-es főút mentén. A helységet távolsági autóbusszal Balassagyarmatról, Vácról, Rétságról könnyen el lehet érni, vasúti közlekedés lehetőség nincs.

1. Tereske Község rövid történelme

Tereskének már a tatárjárás előtt is voltak lakosai. Erről tanúskodik az altemplommal és eredeti freskókkal rendelkező román kori templom is. E községben még a tatárjárás előtti korszakban, a Boldogasszonyhoz címzett Benedek-rendű apátság állott fenn, melyről a Váradi Regestrum (1219-1239) is megemlékezik. E kolostor a 13-15. században még fennállott; nyomai a községhez tartozó Dennek-pusztai erdőben még ma is láthatók.

A 16. század közepén török terület volt: 1562-1563-ban Hasszán bég, Rusztem pasa helytartója, 1583-1584-ben pedig Musztafa bin Abdullah, esztergomi lovas vitéz, 1584-1585-ben Mohammed Juszuf, a nógrádi tűzérek főnöke, 1592-ben pedig Behrem bin Abdullah, nógrádi tűzértizedes hűbérbirtoka volt. 1593-ban szabadult fel a megszállás alól.

A 18. század első felében a Frideczky család birtoka volt, 1770-ben Frideczky Tádé, Frideczkyné szül. Farkas Anna, Frideczky Róza, Balczér József, Bory István és a Jeszenszky család volt a birtokosa. A községbeli úrilakok közül a Pápa Zsigmond és Angyal Hermin házainak alapjai még a középkorból valók. Az előbbi az egykori Benedek-rendű kolostor, az utóbbi pedig azelőtt a Frideczky-kúria volt. Huszár László úrilaka pedig 1848-ban épült. Az 1710 január 22-én Romhányynál lezajlott ütközet kiterjedt e község határára is. Az itt elesetteket a Dennek-pusztához tartozó erdőben hantolták el.

A falu főutcája mellett található az 1848-ban épült klasszicista stílusú, védett parkkal övezett műemlék Huszár-kastély. A főépület téglalap alaprajzú, földszintes. Utcái homlokzatán középrizált, a kert felé négy oszlopos, kocsifelhajtós portikus helyezkedik el, mindkettő timpanonnal van lezárva. A homlokzatot egyszerű fejezettel formált falpilléert tagolják. Az épületben ma a község általános iskolája. A falu nevezetessége még a XVIII. században épült, magántulajdonban lévő, szépen felújított késő barokk Frideczky (Barcza)-kúria. A földszintes, téglalap alaprajzú épület kerti homlokzatát –mely előtt portikus is áll- 1830-ban alakították át.

A 7 hektáron elterülő tereskei horgászto csodálatos környezetben biztosít lehetőséget az egyéni és családi pihenésre, horgászatra.

A településen tevékenykedő civilszervezetek:

Nincs ilyen.

A község lakossága nagyrészt katolikus és református vallású, de szórványosan más felekezetekhez tartozóak is élnek a településen. Mindannyian szabadon gyakorolhatják hitüket.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2013	685	n.a
2014	665	97%
2015	678	102%
2016	693	102%
2017	692	100%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség alakulásáról összességében megállapíthatjuk, hogy a népességszám minimális növekedése figyelhető meg. 2017-ban Tereske község állandó népessége 692 fő. Az elmúlt évekhez képest az állandó népesség szám tekintetében növekedés tapasztalható.

Építési telkek és az építési kedv hiányában a lakónépességben változás az elhalálkozás következtében kiürült ingatlanok értékesítése után várható.

Tereske területe összesen:	702, 64 ha
Belterülete:	91 ha
Lakónépesség száma (2017.):	692 fő
Lakóingatlanok száma (2017.):	311 db

2. számú táblázat

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	342	350	692	49,42%	50,58%
0-2 évesek	12	8	20	60,00%	0,00%
0-14 éves	54	55	109	7,80%	7,95%
15-17 éves	16	12	28	2,31%	1,73%
18-59 éves	165	210	375	23,84%	30,35%
60-64 éves	29	23	52	4,19%	3,32%
65 év feletti	78	50	128	11,27%	7,23%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	n.a	n.a	0
16 éves gyermekek száma	10	5	-5
17 éves gyermekek száma	7	4	-3
Összesen	17	9	-8

A településen 692 lakónépességre vonatkozóan kell áttekintetni az esélyegyenlőség megvalósulását.

A település állandó népességi adataiból (2. táblázat) látható, hogy a nők és férfiak aránya korosztályokra tekintet nélkül majdnem fele-fele arányban van. Ami figyelemre méltó, hogy a 0-18 éves korosztály 157 fő, míg a 65 év feletti korosztály létszáma 128 fő, ami a népesség utánpótlása szempontjából kedvező adat.

Az öregedési index település közeljövőjének fontos statisztikai jellemzője. Amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy esetünkben az idősek és a fiatalok száma közel van egymáshoz ezért mindkét korosztály segítésére szükség van és lesz a jövőben is. Ezt támasztja alá a következő táblázat adatai.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2013	120	108	111,11%
2014	122	104	117,31%
2015	124	110	112,73%
2016	128	109	117,43%
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2013	10	18	-8	-11,6
2014	10	14	-4	-5,88
2015	32	16	16	23,19
2016	22	21	1	1,45
2017	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település vonzereje stagnál, az oda- és az elvándorlók száma hosszabb távon azonos. Ez a falu jövője szempontból pozitív, mert azt sugallja, hogy élhető település. A statisztikai adatok alapján jellemzően nem állapítható meg a fiatalok elvándorlása ugyan megtörténik, de erre a röghöz kötődés és a közeli munkalehetőség mellett nagyobb hatással bír az anyagi és társadalmi helyzetük.

4. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2013	5	12	-7
2014	4	8	-4
2015	9	14	-5
2016	5	9	-4
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élve születések számából kivonjuk a halálozások számát.

A természetes szaporodás negatív előjele azt jelenti, hogy az élve születések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma. Ez azt sugallja, hogy a falu elöregedő, de ha figyelembe vesszük az előző pontban vizsgált vándorlási adatokat is, akkor megállapíthatjuk esetünkben ez nem igaz. Ennek oka, hogy az állandó jellegű idevándorlók jelentős része fiatal, illetve azok 14 év alatti gyermeke.

A fiatalok megtartása mellett fokozottan figyelni kell a főleg egyedül élő, magukra maradt idős emberekre.

Értékeink, küldetésünk

A SWOT-elemzés a helyzetelemzéshez (önértékeléshez) kapcsolódó eszköz, amelyet a kijelölt terület helyzetértékeléshez használtunk fel. A módszer az érintettek véleménye alapján egy gyors helyzetelemzés – erősségek, gyengeségek, lehetőségek, veszélyek területeken – az esélyegyenlőség javításában.

A SWOT elemzés – különösen a „gyengeségek” és a „lehetőségek” rubrika – világosan kijelöli a szükséges fejlesztési irányvonalakat.

Erősségek	Gyengeségek
A főváros relatív közelsége Egészségügyi alapszolgáltatás megléte Szociális alapszolgáltatás Kedvező földrajzi fekvés, közeli iparvárosok, Tiszta levegő Mezőgazdasági szempontból kedvező domborzati- és talajviszonyok	Forráshiány Minimális helyben lévő munkalehetőség Közbiztonság hiánya Mérsékelt idegen-nyelv ismeret, Zöldterület-gazdálkodás hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
Munkahely teremtő beruházás Turisztikai fejlesztés Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése A jellegzetes vidéki élet újjáélesztése	Eladósodás Motiváltság hiánya Érdektelenség a munkaerő-piaci folyamatokban

A módszer célja feltárni a település egészének vagy egyes kiemelten fontos területének erősségeit, azaz a működésnek azokat az összetevőit, amelyeket magas színvonalon tud nyújtani, illetve gyengeségeit, vagyis azokat a területeket, amelyek nem kellően vagy nem kielégítően fejlődtek a belső és/vagy a külső érintettek szerint. A módszer segítségével számba lehet venni a kijelölt terület lehetőségeit és buktatóit, illetve ezek összefüggéseit. Rendezni lehet a rendelkezésre álló információkat, amelyekből következtetéseket lehet majd levonni.

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein.

Így különösen:

- az óvodai és az iskolai ellátásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Célok

Tereske Község Önkormányzata helyi esélyegyenlőségi programjának fő célja, hogy Tereske olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve. Biztosított az egyenlő hozzáférés esélye az önkormányzaton és intézményein keresztül a közszolgáltatásokhoz.

Tereske Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- Az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményeit,
- A közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- A diszkriminációmentességet,
- A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A közoktatási intézményeket érintő intézkedések tekintetében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemző részének célja:

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. Rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Fontos, hogy minden állampolgár számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:

- családbarát munkahelyi körülmények megteremtésében és erősítésében,
- a nemek közötti esélykülönbségek csökkentésében,
- akadálymentesítésben,
- a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
- a romák életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
- más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javításában.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekintetni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

Célunk továbbá meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

Fő célkitűzéseink:

- az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,
- a hátrányos megkülönböztetés megelőzése, megszüntetése,
- a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás,
- egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára:
 - időskorú személyek,
 - fogyatékkal élő emberek,
 - munkanélküli emberek,
 - munkába visszatérő személyek,
 - pályakezdő fiatalok,
 - nők és munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,

- mélyszegénységben élők és roma származású emberek,
- alacsony iskolai végzettségű személyek.
- Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében
 - a közoktatási,
 - a foglalkoztatási
 - a közművelődési,
 - a szociális,
 - az egészségügyi,
 - más közszolgáltatási területen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. Továbbá célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határoztuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrző értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM HELYZETELEMZÉSE (HEP HE)

Jogszabályi háttér bemutatása

„Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”¹

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályok, a törvény végrehajtási rendeletei:

- A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. Rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete;
- A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet,
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény (továbbiakban: Mötv.);
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.);
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.);
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. Törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény);

- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény (továbbiakban: Eütv.);
- A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyvt.);
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény (továbbiakban: Nkntv.).

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikához: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az Ebktv. 31. §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek, Tereske Község Önkormányzata Képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, melyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

Az esélyegyenlőséget érintő helyi stratégiai dokumentumok Tereskén:

- 9/2006. (VIII.28) A szociális ellátásokról szóló rendelet
A szociálisan rászoruló személyek részére a települési önkormányzat jegyzője az alábbi támogatásokat állapíthatja meg:
 - foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
 - rendszeres szociális segélyt,
 - lakásfenntartási támogatást –
 - méltányosságból közgyógyellátást,
 A települési önkormányzat képviselő-testülete:
 - méltányosságból ápolási díjat,
 - átmeneti segélyt,
 - temetési segélyt állapíthat meg.
- A támogatásban részesülők körébe tartozik az első lakáshoz jutó házaspár, élettársi kapcsolatban élő, legalább egy kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülő, aki állandó lakos, vagy a községben letelepedni kíván, s első lakáshoz jutását önállóan oldja meg. Támogatást lehet nyújtani lakóházépítésre és vásárlásra. A támogatás összege minimum 10 %, maximum 120.000.- Ft. A támogatás módja: - kedvezményes kamatozású kölcsön, - kamatmentes kölcsön, - vissza nem térítendő támogatás.

- 3/2013. (II.25) A gyermek és szociális étkeztetés térítési díjáról szóló rendelet Tereskén az étkezést igénybe vevők által fizetendő napi térítési díjak:
- a) Óvodai ellátottak 265 Ft
- b) Általános iskolai tanulók: 245 Ft.
- c) Tereskei Zöld Udvar Óvoda alkalmazottai (tízórai, ebéd, uzsonna): 265 Ft
- d) Vendégebéd és a szociális étkezés teljes összegű ebéd térítési díja: 540 Ft,
- A szociális étkezők esetében alábbi kedvezménnyel kell megállapítani:

45.000 Ft alatti jövedelmű szociális étkezők térítési díja: 355.-Ft

45.000 - 60.000 forint nyugdíjú szociális étkező térítési díja: 385 Ft

60.000 - 70.000 forint nyugdíjú szociális étkező térítési díja: 410.- Ft

70.000 - 80.000 forint nyugdíjú szociális étkező térítési díja: 435.- Ft

80.000 - 90.000 forint nyugdíjú szociális étkező térítési díja: 460.-Ft

90.000 - 100.000 közötti nyugdíjú szociális étkező térítési díja: 480.- Ft

100.000 forint feletti nyugdíj esetén 600.-Ft

Tereske Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarországi helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény (továbbiakban: Mötv.) 42 § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32 cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat által ellátott feladat- és hatásköröket az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában határozza meg.

2.Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tereske Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló rendeletét 2007. évben alkotta meg a képviselő-testület. Az előírások hatálya kiterjed Tereske Község közigazgatási területére. A község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épüleategyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

- Tereske Község Önkormányzata 2/2013.(II.25) Ktgv.rendelet
- Tereske Község Önkormányzata 112/2012.(XII.03) Ktgv.Koncepció
- Tereske Község Önkormányzata Településrendezési terve
-

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kétdodonyi Önkormányzati Hivatal 2013.április 01-el jött létre, hat település megállapodásával. Székhely: Kétdodony Állandó kirendeltségek működnek Kisecset, Nógrádsáp-Szátok-Szente-Tereske településeken.

Tereske-Szátok Köznevelési Intézményfenntartói Társulás a tereskei és szátoki óvodáskorú nevelésének megvalósulására jött létre.2013.január 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Rétsági Tankerülete látja el az állami köznevelési feladatokat.

Tereske-Szátok Köznevelési Intézményfenntartó Társulás a tereskei és szátoki óvodáskorú nevelésének megvalósulására jött létre.2013.január 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ látja el az államköznevelési feladatokat.

Tereske-Szátok Háziorvosi és védőnői Szolgálatot Fenntartó Társulás a háziorvosi és védőnői ellátás biztosítása, szolgálat közös működtetésre terjed ki.

Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat elnevezésű intézmény 18 község belépésével 2000.június.01-én alakult. A családgondozók minden településen ügyfélfogadást tartanak, fogadják és meghallgatják a megjelenő klienseket. A családsegítéscélja a településen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, ill. krízishelyzetbe került személyek, gyerekek, családok életvezetési képességének megőrzése.

2010.május 01-től határozatlan időre a Rétság Kistérség Többcélú Társulás által fenntartott Szociális Szolgáltató Központ látja el a település önkormányzatok szociális alapfeladatai közül a házisegélynyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatait.

Rétság Kistérségi Többcélú Társulása:

A társulásban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében megállapodásban rögzített eljárásban és módon a hatályos ágazati jogszabályok figyelem vételével szervezik és oldják meg, és hangolják össze a települési önkormányzatok feladatainak közös ellátását, valamint a Kistérségi Fejlesztési Tanács feladatainak ellátását.

2013.január 01-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Rétsági Tankerülete látja el az állami köznevelési feladatokat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőséget szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatokhiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok a 2/2012.(IV.5) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. E mellett célszerű és szükséges egyéb adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásokra. Mindezek alapján vázolható fel a település helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik melyészekben szükséges a további adatgyűjtés.

3. A mélyszegénységben élő romák helyzete, esélyegyenlősége

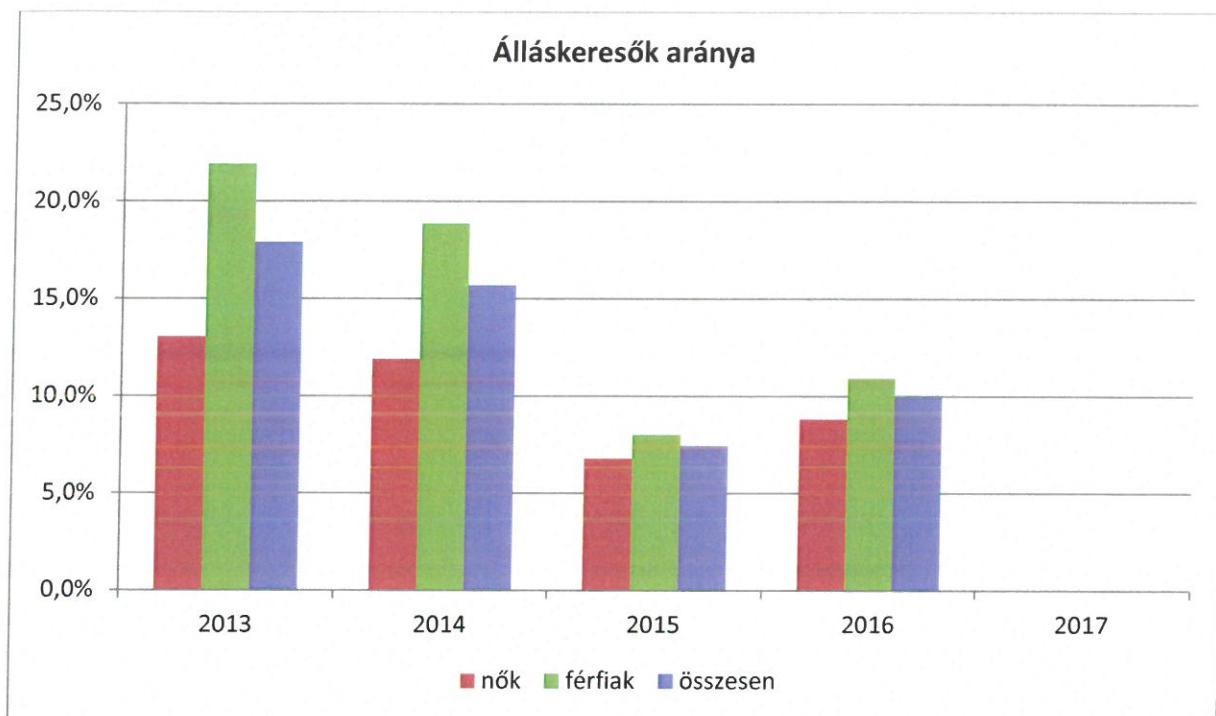
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Azt a jelenséget értjük alatta, amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni. A mélyszegénység esetén a kockázati tényezők összeadódnak: alacsony iskolai végzettség, ami miatt kiszorulnak a munkaerő-piacról, munkalehetőségek hiánya, elzárt falvakban élnek, ahonnan nehéz a közlekedés az esetleges munkalehetőségekhez, a szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügy) csak részlegesen érhetőek el, és mindehhez még társulnak lakhatási problémák is. A mélyszegények körében felülreprezentált a romák aránya, de a többségük nem roma. A mélyszegénységtöbbdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Mindezek együtt szükségszerűen előidézik a szegénység és kirekesztődés, újratermelődését, generációk közötti átörökítését. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolaivégzettség, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

A vagyoni helyzetet illetően rálátásunk van arra, hogy ki milyen ingó- és ingatlan vagyonnal rendelkezik a helyi adónyilvántartás alapján. A jövedelmi viszonyokkal csak azoknál szembesülünk, akik valamilyen szociálisellátást igényelnek az önkormányzattól, hiszen ezeknek az elbírálásánál, jogosultság megállapításánál egyik fő szempont ennek vizsgálata, hogy a családban mennyi egy főre jutó jövedelem. Tereskén a roma nemzetiségre vonatkozó felmérés nem történt. 2014. október. 16-án megalakult Roma Nemzetiségi Önkormányzat mely szükség esetén segítséget nyújt a helyi roma lakosok részére mely szoros kapcsolatban áll a Helyi Önkormányzattal is.

3.2 Foglalkoztatás munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Településünkre jellemző foglalkoztatottság, munkaerő-piaci lehetőségek elemzése az elmúlt évek változásainak, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is

a, foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya:

Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerő-piacra történő visszakерülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb nyugdíj előtt a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15-24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. Az álláskeresők aránya a lakossághoz képest 10-20 százalék között mozog, a férfiak pedig magasabb számban szerepelnek. A 180 napnál régebbi munkanélküliek számára a helyi esélyegyenlőségi program készítésekor nem volt adat. A pályakezdő fiatalok száma pedig nem magas.

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	N	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	209	252	461	27	13,0%	55	21,9%	83	17,9%
2014	206	248	454	25	11,9%	47	18,9%	71	15,7%
2015	206	250	456	14	6,8%	20	8,0%	34	7,5%
2016	210	245	455	19	8,8%	27	10,9%	45	9,9%
2017	n.a	n.a	0	18	n.a	18	n.a	36	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		82,51	69,25	34	45,25	29,5
20 év alatti	Fő	2	1	3	3	3
	%	%	1,4%	8,1%	6,6%	11,0%
20-24 év	Fő	9	7	3	4	2
	%	11,2%	10,5%	8,8%	8,8%	7,6%
25-29 év	Fő	9	8	5	4	3
	%	10,9%	11,2%	14,0%	8,8%	8,5%
30-34 év	Fő	11	11	7	7	4
	%	13,6%	15,5%	21,3%	16,0%	11,9%
35-39 év	Fő	10	8	3	3	3
	%	12,4%	10,8%	8,1%	6,6%	10,2%
40-44 év	Fő	11	11	3	6	1
	%	12,7%	15,2%	8,1%	13,8%	3,4%
45-49 év	Fő	6	7	1	4	2
	%	7,0%	9,4%	3,7%	7,7%	6,8%
50-54 év	Fő	12	9	3	6	4
	%	14,5%	12,6%	9,6%	12,2%	13,6%
55-59 év	Fő	12	6	3	4	4
	%	13,9%	7,9%	9,6%	9,4%	11,9%
59 év feletti	Fő	1	4	3	5	5
	%	1,5%	5,4%	8,8%	9,9%	15,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott állás keresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	27	55	83	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2014	25	47	71	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2015	14	20	34	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2016	19	27	45	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2017	18	18	36	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	1	0	1	na		na		n.a	0,0%
2014	1	0	1	na		na			0,0%
2015	3	0	3	na		na			0,0%
2016	4	0	4	na		na			0,0%
2017	4	1	5	na		na			0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b, alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága:

Tereske Község Önkormányzata lehetőséget kínál az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek számára a járási mintaprogramok és a hosszabb idejű közfoglalkoztatási programok keretén belül a közfoglalkoztatottak munkaerő-piaci képzésben történő részvétele a GINOP-6.1.1-15 azonosítószámú, „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” című kiemelt projekt keretében.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	83	8	9,1%	46	55,2%	30	35,8%
2014	71	6	8,4%	36	49,8%	30	41,8%
2015	34	2	5,9%	22	64,7%	10	29,4%
2016	45	3	6,6%	23	50,3%	20	43,1%
2017	36	4	9,7%	20	56,3%	12	34,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c, közfoglalkoztatás

Az Önkormányzat évek óta foglalkoztat közfoglalkoztatás keretein belül munkavállalókat teljes munkaidőben. A közfoglalkoztatásban résztvevők fizikai munkát végeznek (temető gondozás, köztisztasági feladatok, ároktisztítás, közüntézmények takarítás-karbantartás, mezőgazdasági földutak javítása, stb.) Az önkormányzat minden lehetőséget kihasznál a maximális létszámra, hogy a közfoglalkoztatás keretein belül minél több embernek tudjon munkát adni. A munkájukat nehéz összehangolni, mert csak a pályázatban leírtak szerint dolgozhatnak az adott célterületen. Téli időszakban az alkalmazásuk nehezebb, mint nyáron, a munkát, teendőket illetően. A helyi foglalkoztatási probléma megoldására mindenképpen munkahelyteremtésre volna szükség, a közfoglalkoztatásra hosszú távon nem lehet alapozni. Tereske Község Önkormányzata már negyedik éve végzi eredményesen Startmunka-mintaprogramját, helyi sajátosságokra épülő és mezőgazdasági közfoglalkoztatási program keretében.

Önkormányzatunk a startmunka-mintaprogrammal a munkanélküliség csökkentésében, a foglalkoztatás elősegítésében jelentős szerepet tölt be és kíván a jövőben is betölteni, hozzájárulva ezzel a hátrányos helyzetű emberek megélhetésének, életminőségének javításához. Célunk a nyilvántartott álláskereső munkavállalásának elősegítése, az értékteremtő munka biztosításával. A mintaprogramok keretében, munkavállalás szempontjából olyan aktív álláskeresőket kívánunk alkalmazni, akik hátrányos helyzetükből adódóan kiszorultak a munkaerőpiacról, de a közfoglalkoztatás keretében új lehetőséget kaphatnak a rendszeres munkavégzésre. A közfoglalkoztatásban résztvevők munkatapasztalatra tesznek szert, ami növeli a munkához jutásuk esélyeit a valódi munkaerőpiacon. Az évek alatt elvégzett értékteremtő munkák, mint például a buszmegállók felújítás, belvízelvezető árkok tisztítása, a polgármesteri hivatal előtti és az orvosi rendelő kerítés felújítása valamint a mezőgazdasági programban megtermelt növénytermesztés a közétkeztetésben óriási segítséget nyújt.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Településünkéről közlekedés szempontjából autóbusszal jól megközelíthetőek a közeli városok munkahelyek, Rétság Ipari park, Vác, Balassagyarmat. Az utóbbi évek tapasztalatai hogy egyre több foglalkoztató saját autóbuszokon szállítják dolgozóikat. A vidéken élő munkanélküliek számára hátrány munkavállalás esetén az ingázás.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkhöz legközelebb Rétság Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségen vannak ilyen programok, képzések.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

	Van/nincs	Felsorolás
Felnőttképző programok a településen	nincs	-
		-
Felnőttképző programok a vonzásközpontban	van	szakképzések, tanfolyamok álláskeresőknél (Munkaügy)
Egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	nincs	-
		-
Egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	nincs	-
		-
Helyi foglalkoztatási programok a településen	van	közfoglalkoztatási programok

Forrás: Helyi adatgyűjtés

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Településünkön közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak: Iskolai takarításban, és Óvodai kísérőként. A településen élő romák között munkanélküli nincs. A szegénységben élők közfoglalkoztatás keretein belül dolgoznak az Önkormányzatnál és a kisebbségi Önkormányzatnál is.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nincs.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szerint az álláskereső részére álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély jár. Álláskeresői járadék illeti meg azt az álláskeresőt, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Miközben az álláskeresők száma emelkedő tendenciát mutat, az álláskeresői segélyben és járadékban részesülők száma 2011-re jelentős mértékben csökkent. Ennek oka a jogszabályváltozás, melynek értelmében 2011. szeptember 1-jétől az álláskeresővé válást megelőző 5 éven belül minimum 360 napra hosszabbodott meg a jogosultság feltétele, valamint az álláskeresői járadék folyósításának maximális időtartama is 90 napra csökkent. Az álláskeresői járadékra jogosultak száma 2013-ban volt a legmagasabb, majd 2015-ben lényegesen lecsökkent.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) -	Álláskeresői segélyben részesülők %
2013	461	3	0,5%
2014	454	1	0,3%
2015	456	2	0,3%
2016	455	3	0,7%
2017	465	4	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Nyilvántartott állás keresők száma	Állás keresési járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2013	82,50	5,50	6,7%
2014	63,50	2,50	3,9%
2015	34,00	2,00	5,9%
2016	39,00	3,75	9,6%
2017	36,00	3,75	10,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta 2011. januártól a bérpótló juttatás, majd 2011. szeptemberétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, amelyet évente felül kell vizsgálni. 2011. december 31-e után pedig csak annak a személynek lesz folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni, vagy úgy, hogy közfoglalkoztatásban vesz részt, vagy pedig az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedik el. A 30 napba be kell számítani az egyszerűsített foglalkoztatást és a háztartási munkát, valamint a munkaerő-piaci programban, vagy 6 hónapot meghaladó időtartamú képzésben történő részvétel vizsgálat időszakra eső időtartamát is.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult:

- aki egészségkárosodott
- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani, vagy a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.

A településen nő a rendszeres szociális segélyben részesülők száma. Különösen a 2010. és 2011. év tekintetében, amikor az FHT-sok száma a duplájára emelkedett. Ugyanakkor a szociális segélyben részesülők száma csökkenő tendenciát mutat

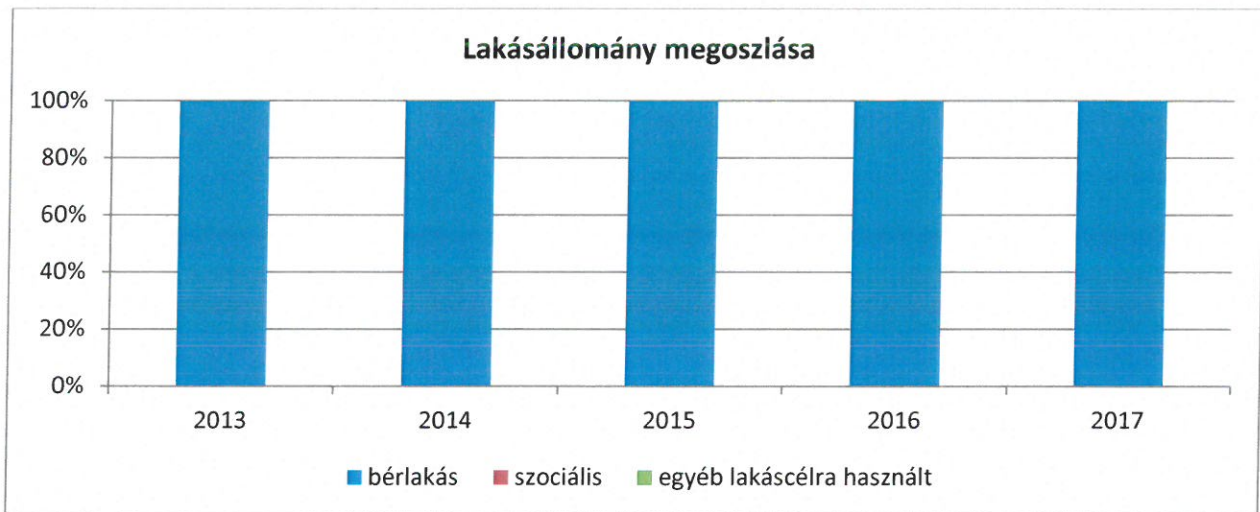
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők)			Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (állás keresési segély -
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	39,50	8,57%	0,00	0,00%
2014	22,50	4,96%	0,00	0,00%
2015	12,25	2,69%	0,00	0,00%
2016	14,50	3,19%	0,00	0,00%
2017	12,50	0,00%	0,00	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

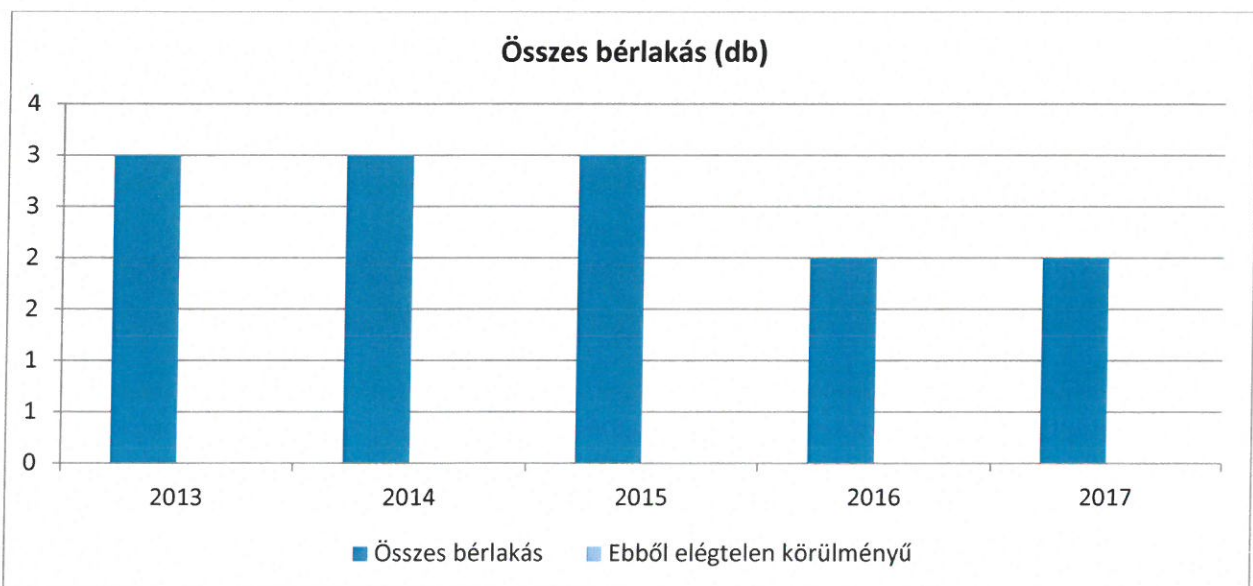
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Tereskén jellemzően saját tulajdonú családi házakban élnek a lakosok. A vizsgált évek folyamán a település lakásállománya stagnál. Jelenleg 321 házból kb. 25-30 üresen áll. A lakók kihalnak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné. Ez meglehetősen nehéz, annak ellenére, hogy az ingatlan árak nagyon alacsonyak. A régóta üresen álló házak némelyike már elhanyagolt állapotban van, azok értékesítése legfeljebb telekáron lehetséges.

a) bérlakás-állomány

A településünk népességmegtartó képességének növelése érdekében szociális elhelyezés alapján történő bérbeadás vagy költségelven történő bérbeadás szolgálati lakás céljából lévő lakásaink a 2017 évi Járási Start mintaprogram keretein belül felújításra kerültek. A bérlakások elsődlegesen pedagógus, orvosi és védőnői szolgálati lakásokként funkcionálnak.

b) szociális lakhatás

Nem releváns

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Nem releváns

e) lakhatást segítő támogatások

- Önkormányzati rendelet szerinti lakásvásárlási támogatásban részesülők körébe tartozik az első lakáshoz jutó házaspár, élettársi kapcsolatban élő, legalább egy kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülő, aki állandó lakos, vagy a községben letelepedni kíván, s első lakáshoz jutását önállóan oldja meg. A támogatás módja, vissza nem térítendő támogatás.
- A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2013	87	0
2014	88	0
2015	72	0
2016	86	0
2017	64	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön csökkent az elmúlt évekhez képest azon ingatlanok száma, amely lakásban élők lakásfenntartási támogatásban részesülnek.

f) eladósodottság

Az eladósodottság leggyakrabban a munkahely elvesztése, tartós betegség, esetleg valamilyen természeti katasztrófa vagy devizahiteleknek a megemelkedett törlesztő részlet esetén fordulhat elő. Településünkön is egyre többen érzik az utóbbi években felvett kölcsönök visszafizetésének nehézségét. A nem körültekintő hitelfelvétel komoly anyagi nehézséget okozhat! Vannak önkormányzatok, ahol adósságcsökkentési támogatás néven kérelmezhető adósságkezelési szolgáltatás. Ha magas közüzemi díjtartozás áll fenn és a jogosultsági feltételek is megvannak, akkor járhat a szolgáltatás. Településünkön ez nem igényelhető.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem releváns

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nem releváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön csak egy háziorvos látja el a betegeket. Gyermekorvosi szakrendelés igénybe vehető a Rétsági Járóbeteg – Szakellátó Központban. Fogorvosi rendelő Rétságon és Romhányban található.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

- Környékünkön jól megközelíthető Magyarország legnagyobb humanitárius átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja egyik állomása Vácon: IBM Életmód Napok
- Védőnőnk, orvosunk segítségével folyamatosan zajlik a népegészségügyi méhnyak és vastagbél szűrési program. A projekt átfogó, hosszú távú célkitűzése az, hogy megállítsa a méhnyak rákból és a vastagbélrákból eredő halálozás jelenleg kedvezőtlen irányát.
- Általános, jogszabály szerint kötelező szűrővizsgálatokon a gyermekek a védőnőnél, háziorvosnál, fogorvosnál és a járóbeteg ellátó központban vehetnek részt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Szakrendelések más településen, (Rétság, Balassagyarmat)vehetők igénybe, nincs helyben fejlesztő és rehabilitációs központ

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik az Önkormányzat, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen a koruk vagy egészségi állapotuk miatt.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Labdarúgó mérkőzés, a helyi tornaterem használata bárki számára hozzáférhető.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást jelenleg még a Rétság Kistérség Többcélú Társulás által fenntartott Szociális Szolgáltató Központ látja el a települési önkormányzatok szociális alapfeladatai közül a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatait.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem releváns

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nem releváns

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek lehetnek pl.: a közös utcában lakók, munkahelyek, az egyházi rendezvények. A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. Lehetőséget adnak a közösségi élet kibontakoztatására a gyereknapi, falunapi, idősök napi rendezvények. Civil szervezetek településünkön nincsenek

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen nem fordul elő etnikai konfliktus, a lakók úgymond zavartalanul élnek a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Településünkön óvoda és szülők kis csoportja aktívan segítkezik, az óvoda gyermeknapi programjának előkészületeiben. Néhány személy is önkéntesen dolgozik a rászorultak megsegítésében: pl. élelmiszer, egyéb adomány osztása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A közoktatási intézményekben nincs szegregáció. Az óvodában, illetve az iskolában évtizedek óta az integráció, a segítségnyújtás határozza meg a pedagógiai munkát. A gyermekjóléti szolgálat és az önkormányzat dolgozói is különösen odafigyelnek a nehéz sorsú gyermekekre. A gondos gyermekvédelmi ellátásnak, a széles körű szociális védelmi rendszernek köszönhetően diszkriminációnak minősíthető panasz nem érkezett az önkormányzathoz.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Pályakezdő fiatalok elhelyezkedését akadályozó tényezők	Lehetőségek felmérésének elemzése. Tájékoztatók segítségével eredményesebb szakmaválasztás
A helyi foglalkoztatás nagyon fontos szerepet játszik a munkanélküliség csökkentése érdekében	Tartós munkanélküliek számának csökkentése, közfoglalkoztatás tovább folytatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A „foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével „tárgyú TOP-1.4.1-16-NG1-2017-00004 kódszámú Mini Bölcsőde Kialakítása felhívásra kiírt pályázatott önkormányzatunk 2017.-ben sikeresen meg nyerte mely nagyban elősegíti a kisgyermekes szülők számára, hogy visszatérhessenek a munkaerőpiacra.

Óvodánk és iskolánk a szomszéd település- Szátok-gyermekeit is fogadja. Tereske-Szátok Közoktatási Intézményfenntartó Társulás a tereskei és szátoki óvodáskorú nevelésének megvalósulására jött létre. Az óvoda 2 csoportjában 50 férőhely áll rendelkezésre. Jelenleg 55 gyermek jár óvodába, helyhiány miatt elutasított gyermek nincs. A gyermekek nevelését, gondozását 3 óvodapedagógus és 2 dajka segíti.

A nyolc osztályos általános iskola fenntartója 2013. január 1-jétől a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ.

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	Db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	2
Óvodai férőhelyek száma	50
Óvodai csoportok száma	2
Az óvoda nyitvatartási ideje	7.00-16-00
A nyári óvoda-bezárás időtartama:	Augusztus

- a) **veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete**

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2013	1	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	2	0
2017	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. A veszélyeztetettség okai a szociális helyzet, a család szétesése,

nevelés, gondozás hiánya, lakhatási körülmények, egészségtelen életmód, a gyermek mentális állapota, és bántalmazás.

Esetünkben 2013.-ban 1 fő, 2016-ban 2 fő és 2017-ben 3 fő védelembe vet kiskorúak száma.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Csökkenést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma. Míg 2013-ban 71, 2017-ben már csak 63 gyermek volt jogosult rá. 2018-ban az egy főre jutó havi nettó jövedelmük nem haladta meg az öregségi nyugdíjminimum 130%-át, azaz a 37.050 Ft-ot

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2013	71
2014	66
2015	73
2016	74
2017	63

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Tereskén élő gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő általános iskolások, s minden közép és felsőfokú intézményben tanuló diák beiskolázási támogatásban részesül.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Tereske Község Önkormányzata 2016.január.01 napjától kötelezően megszervezi és biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére

4.1.3 számú táblázat-Kedvezményes óvodai-iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	34	70	2	72	22	0
2014	37	70	1	71	22	0
2015	36	75	2	77	16	31
2016	37	88	2	90	0	44
2017	36	75	1	93	0	46

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok) :

Tereskét kistépülés révén egy védőnő látja el, a 0-3 éves gyermekek száma nem túl magas, létszámuk folyamatos csökkenést mutat.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	1	n.a
2014	1	n.a
2015	1	134
2016	1	n.a
2017	1	128

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Házi gyermekorvosi ellátás körzetesített formában működik Romhányban, Rétság, Érsekvadkerten. Tereskén csak felnőtt háziorvos látja el a betegeket.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2013	0	979	0	126	0
2014	0	1001	0	145	0
2015	0	1008	0	144	0
2016	0	1028	0	147	0
2017	0	1049	0	157	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nincs helyi nyilvántartás.

d, gyermekjóléti alapellátás:

Olyan szociális szolgáltatás, amely segíti a gyermekcsaládban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszűnését. Tereskén a Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat látja el a feladatokat, tevékenységéről évente beszámol a képviselőtestületnek.

e) A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások, a gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások és hatósági intézkedések.

Pénzbeli ellátások: rendszeres pénzügyi támogatás, óvodáztatási támogatás, otthonteremtési támogatás. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások: gyermekjóléti szolgáltatás (tájékoztatás; tanácsadás; várandós anyák támogatása; szabadidős programok szervezése; veszélyeztetettség feltárása, javaslat készítése; családgondozás) Tereskén a Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat látja el a feladatokat, tevékenységéről évente beszámol a képviselőtestületnek.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat. Reménysugár Otthon Balassagyarmat - kizárólag Nógrád megyéből fogadnak 0-6 éves gyermekkel rászorultakat.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

Iskolai, óvodai rendezvényeken, sportrendezvényeken való részvétel minden tereskei gyermeknek megengedett korosztálya szerint.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Szünidei gyermekétkeztetés az önkormányzat részéről biztosított, a falugondnoki busz szállítja ki, normatívát az államtól kapjuk a nappali tagozaton tanulódíjak tankönyv támogatást kapnak.

4.1.3 számú táblázat-Kedvezményes óvodai-iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	34	70	2	72	22	0
2014	37	70	1	71	22	0
2015	36	75	2	77	16	31
2016	37	88	2	90	0	44
2017	36	75	1	93	0	46

Az ingyenes étkeztetést igénybe vevők számának növekedése összefüggést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának emelkedésével. A számadat vonatkozik a szátoki gyermekekre is.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem releváns

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nem releváns

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint különös odafigyelést igényelnek a rossz szociális és lakhatási körülmények közt, széthulló családokban élő, a család életmódja miatt veszélyeztetett, bántalmazott, törődés és szeretethiányban felnövő, a családban súlyos beteget ápoló, mentálisan és személyiségükben sérült, valamint a HH/HHH gyermekek.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók státuszának megállapítása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	51	47	98	62	63,3%
2013/2014	52	47	99	60	60,6%
2014/2015	51	49	100	53	53,0%
2015/2016	52	53	105	49	46,7%
2016/2017	n.a	n.a	0		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A hatékonyabb, eredményesebb munkavégzést mozdítaná elő, ha pedagógiai asszisztens, gyógypedagógus, pszichológus segíthetné mind az óvónők, mind a pedagógusok munkáját. Fontos lenne a pszichológus általi további terápiás fejlesztés egyénileg és csoportokban is, mely a társas kapcsolatok alakulására, később pedig a társadalomba való beilleszkedés elősegítésére is szolgálna, a pedagógusok továbbképzéseinek támogatása a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek integrálását könnyítené meg.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

Nem releváns

e, pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együtt működnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások un. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.2 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészséges életmódra nevelés tekintetében a fiatalság, családtagok részére együttesen	Partnerekkel megbeszélés, megfelelő személy kiválasztása ennek koordinálására
Nem jellemző a bűnözés a fiatalok körében, de fontosnak tartjuk a megelőzést	Programok szervezése a bűnmegelőzés jegyében
A HH/HHH, sajátos nevelési igényű gyerekek gyakran lemorzsolódnak, nem tanulnak tovább	A HH/HHH sajátos nevelési igényű gyerekeknek szükséges a felzárkóztatás, programok és szakemberek bevonásával

4. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak · a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, · a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, · a gyeseen lévő illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőségi program céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek			
	Férfiak	Nők		Nők	Férfiak	Nők
2013	252	204	197	177	55	27
2014	248	206	201	181	47	25
2015	250	206	230	192	20	14
2016	245	210	218	191	27	19
2017	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

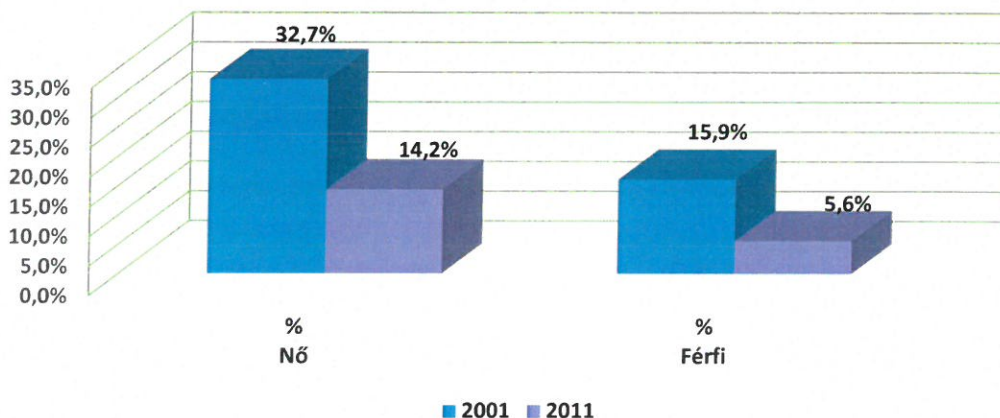
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön helyben képzések, továbbképzések nincsenek a nők számára. A rétsági Munkaügyi Kirendeltség időnként szervez munkaerő-piaciképzési programokat. A képzések nagyobb része Rétságon történik, de a képzésben résztvevőknek gyakorlati oktatásra Vácra, vagy Balassagyarmatra kell utazniuk.

c, alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők szegénységi kockázata lényegesen magasabb az átlagnál, körükben a tartós és passzív munkanélküliség is gyakori, sok esetben nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket. A roma nők hátrányainak nagy része legfőképp az alacsony iskolai végzettségre vezethető vissza, így a stratégia egyik fő prioritása a roma nők iskolai és munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése.

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

d, hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Eset nem volt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az óvodai férőhelyek száma 50, a beíratott gyermekek száma 50 fő, az elmúlt években helyhiány miatt elutasított gyerekek nem voltak. Az igényeknek megfelelő nyitva tartással fogadja a gyermekeket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.

A védőnői szolgálat célja - az alapellátás részeként - a családok egészségének megőrzése, egészségromlásuk megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A védőnő a gondozási tevékenységet azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya illetve 0-6 éves korú gyermek él. (A nővédelem területén a védőnő tanácsot ad a családtervezéssel kapcsolatban, segíti a nők anyaságra való felkészülését.). A 0-6 éves korú gyermekek esetében családlátogatás és tanácsadás során segíti a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, az egészséges életmód és az egészséges táplálkozás gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítását, a gyermeknevelést, a szocializációt, 6-16 éves korban, a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezőket időben észleli. A szűrővizsgálatok végzésével, szükség szerinti intézkedéssel, a védőnő mindent megtesz a gyermek zavartalan fejlődésének biztosítása érdekében.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak „kezelése”, illetve megelőzése, vagy a rászorultak segítése mindig is fontos volt, ám sokáig a társadalomban ezt „családi belügyként” kezelték. Változás ezzel kapcsolatban 2004. május 1. hazánk EU-csatlakozása után történt, mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1582 (2002) számú ajánlásában kifejtette, hogy a családon belüli erőszak fizikai bántalmazásként, nemi erőszakként, fenyegetéseként és megfélemlítésként egyaránt megnyilvánulhat. Felszólította a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a családon belüli erőszak áldozatainak ingyenes jogi tanácsadásról, az áldozatoknak nyújtandó pszichológiai és pénzügyi segítségről, az áldozatok hatékony védelméről a sérelem elkövetése után és a jogi eljárás alatt, az áldozatokkal foglalkozó nem- kormányzati szervezetek támogatásáról és megfelelő szakemberek képzéséről. A családon belüli erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, egyben a Kormány és a Belügyminisztérium számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében. A családon belüli gyermek, vagy feleség bántalmazás legnagyobb része latens marad, a legtöbbször ez a pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra, vagy nem válik ismertté még a közeli hozzátartozók és szűkebb környezet számára sem. A jelzőrendszerben a gyermekjóléti szolgálat, a védőnői, háziorvosi hálózat, az iskolai gyermekvédelmi felelősi kör, a polgárőrség, egyéb civil szervezetek (egyház is) komoly szerepet kaphat. Fokozottan veszélyeztetettek az idősek, a nők, a gyermekek, a hajléktalanok, vagy munkanélküliek is. Az egyik legismertebb érdekvédelmi szervezet a Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen (NANE) Egyesület, amely segélyvonalat is működtet a bajba jutott nők részére. Az ingyenesen hívható segélyvonal bántalmazott nőknek és gyerekeknek (06-80-505-101) minden este (szerda szünnap) 18 és 22 óra között hívható.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Nagyon fontos, hogy a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások lehetőségéről és elérhetőségéről mindenki tudomást szerezhessen. A krízishelyzetben lévő nők számára fontos tényező az idő, de a sokszor várólistával működő szállók nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Ezért fontos a megfelelő tájékoztatás az igények és a kapacitás összhangba hozása. Tereskén ez kiemelten fontos terület, hiszen helyben nincs anyaoththon, családok átmeneti otthona és egyéb krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény. Anyaoththon 50 km-en belül, Balasagyarmaton - Reménysugár Anya és Gyermeke Otthon, családok átmeneti otthona 70 km-re Salgótarjánban-Menedék Családok Átmeneti Otthona

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben nagyon fontos szerepet töltenek be. A Tereskei Zöld Udvar Óvoda vezetője, az Általános Iskola vezetője és az Önkormányzat vezetője is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma. Községünkben nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A többgyermekes, gyermeküket egyedül nevelő anyák megélhetési körülményei egyre nehezebbé válnak.	Érintettek tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról, kedvezményekről (pl. szociális ellátások, pályázatok)
Nők esetben a gyēs, gyed stb... után a munkaerőpiacra való visszajutást a szaktudás elavultsága akadályozza	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó nők által kedvezményesen igénybe vehető képzési programok lehetőségét

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Kiemelt figyelmet érdemel a 60 év feletti csoportja, amely a lakosság számához képest közel 20%. Közöttük magas az egyedül élők aránya is, ami az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnőhet a közösségi szolgáltatásokra, esetlegesen idősek otthonára.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	83	124	207
2014	82	118	200
2015	75	115	190
2016	75	112	187
2017	n.a	n.a	0

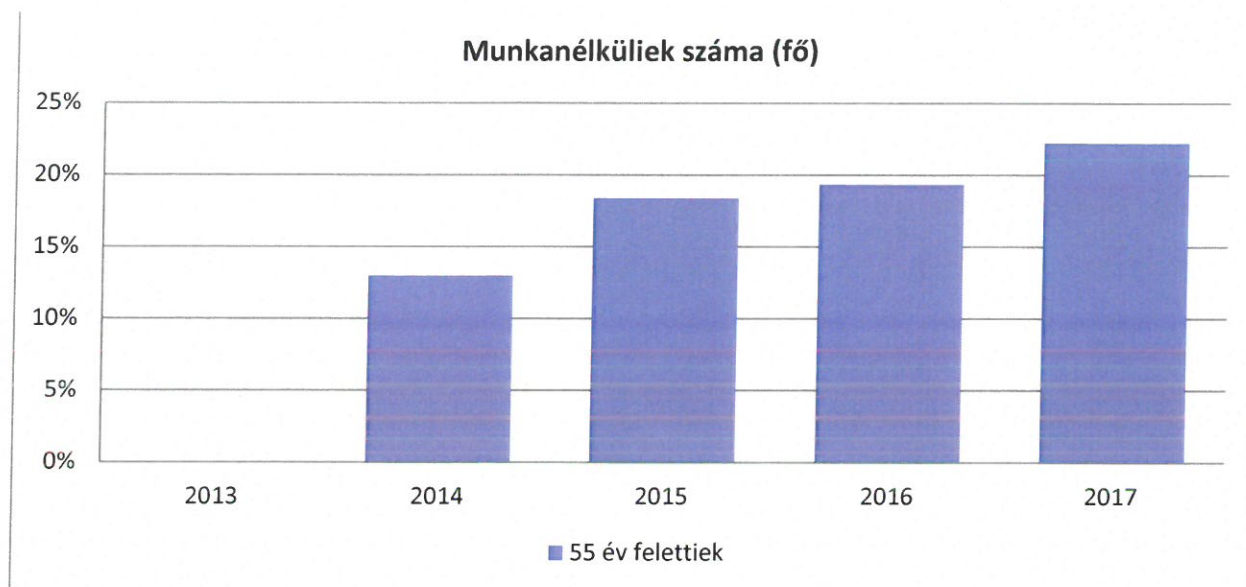
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásokban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat. Ellátással minden időskorú rendelkezik.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztnek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A jogszabályi változások miatt a nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségei a közintézményekben megszűnnek. Egyéb foglalkoztatásukat támogató program nem jellemző településünkre.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlőbánásmód követelményének megsértése nem fordult elő.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi, szociális és egyéb alapszolgáltatások a község minden állampolgára részére biztosítottak, egy része az idősorúaknak (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, falugondnoki szolgálat). A falugondnoki szolgálat keretein belül az idős emberek részére gyógyszerkiváltás, bevásárlás stb. biztosított.

b, kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településünkön a Községi Könyvtár és Művelődési Ház, biztosítja.

c, idősök informatikai jártassága

Annak érdekében, hogy az idősök számára is hozzáférhető legyen a számítógép és internethasználat, kialakítottunk könyvtárunkban egy mindenki számára hozzáférhető számítógépes sarkot internetes hozzáféréssel, ahol könyvtárosunk segítségével az idősök is megismerkedhetnek a számítógép rejtelmével.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Már hagyománnyá vált, hogy évente egy alkalommal a település önkormányzata megrendezi az idősök napját. Kifejezzük hálánkat, tiszteletünket, megbecsülésünket és szeretetünket azok iránt, akik hosszú, munkában eltöltött évek után köztünk töltik megérdemelt nyugdíjas éveiket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Időskorú egyedülállók magas, nehézkes a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés	Falugondnoki szolgálat
55 év feletti regisztrált munkanélküliek	Munkahelyteremtés elősegítése, pályázati lehetőségek felkutatása, képzésen való részvétel

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élő emberek a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelentősebb.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan értékelhető statisztikai adatok (főképp helyiek) nincsenek, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetükről.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Helyi foglalkoztatási lehetőség csak a Közmunka-program keretében működik. Közfoglalkoztatásban fogyatékos személyek jelenleg nincsenek.

b, hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen, ilyen eset azonban településünkön nem ismert.

c, önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Helyi szinten csak szolgáltatásokkal (étkeztetés, házi segítségnyújtás) tudunk a fogyatékosok rendelkezésére állni és életvitelüket megkönnyíteni, amelyben a Falugondnoki szolgálat segít. Fogyatékosok önálló életvitelét támogató helyi intézményekkel, programokkal nem rendelkezünk.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A lehetséges kedvezmények, ellátások igénylése nemcsak az önkormányzathoz kötődnek. Így az adatgyűjtés korlátozott. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosokhoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek. Fogyatékosok számára elérhet ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadékot az kaphat aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

- Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 - aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 - akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

A felsorolt ellátási formák nem tartoznak az önkormányzat hatáskörébe, a járási hivatalhoz kerültek át, vagy a Magyar Államkincstárnál igényelhetők.

7.2 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége:

Akadálymentesített az önkormányzat a háziorvosi rendelő, rehabilitációs foglalkoztató, védőnői szolgálat épülete – babakocsi felhajtóval.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Nem releváns.

c) munkahelyek akadály mentesítettsége :

A háziorvosi rendelő és rehabilitációs foglalkoztató, mint munkahelyek akadálymentesítettek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadály mentesítettsége :

A főút, Kossuth utca páros oldalán a járda felülete akadálymentesített, mind a fogyatékkal élők, mind a babakocsis szülők, mind az idősebb, mozgásukban korlátozottak számára.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs községünkben nappali ellátás.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az intézmények, középületek nem teljesen akadálymentesek	Pályázati figyelés, pályázat benyújtása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesület 2008-ban alakult. Másfél éves szervező, tervező munkát követően az egyesület elnyerte a „Helyi Akciócsoport” címet, és ezzel a térség jelentős szervezetévé vált. Azzal a céllal kezdte meg a működést, hogy olyan térségi és határokon átívelő együttműködésekkel valósítsa meg, amely eredményeként a versenyképes vidékgazdaságra támaszkodó, identitásában megerősödő helyi közösség, lehetőséget kap a kitörésre leszakadó helyzetéből.

- Mozgáskorlátozottak Balassagyarmati Egyesülete segít a mozgáskorlátozottságból eredő sajátos érdekek feltárásában, e sajátos érdekek képviseletével, védelmével foglalkozik.
- A Katolikus Karitás egyházi jogi személyiségű közcélú humanitárius szervezet, amely korra, nemre, felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül segíti a rászorulókat szociális, egészségügyi intézmények fenntartása és különböző segélyprogramok, akciók útján.
- vidékgazdaságra támaszkodó, identitásában megerősödő helyi közösség, lehetőséget kap a kitörésre leszakadó helyzetéből.
- Mozgáskorlátozottak Balassagyarmati Egyesülete segít a mozgáskorlátozottságból eredő sajátos érdekek feltárásában, e sajátos érdekek képviseletével, védelmével foglalkozik.
- A Katolikus Karitás egyházi jogi személyiségű közcélú humanitárius szervezet, amely korra, nemre, felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül segíti a rászorulókat szociális, egészségügyi intézmények fenntartása és különböző segélyprogramok, akciók útján.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Kétdobonyi Közös Önkormányzati Hivatal azzal a céllal jött létre, hogy Kétdobony, Kisebcs, Sente, Nógrádsáp, Tereske és Szátok Községek Önkormányzata polgármesterei, vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása s közreműködés az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A társulások részletesen a 2.2 pontnál megtekinthetők

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat feladata és célja, a településen élő cigány nemzetiség egyéni és közösség érdekeinek képviselete.

A cigányság szellemi és tárgyi kultúrájának megőrzése érdekében folyamatosan szervez a cigány lakosok részére olyan szabadidős programokat, ami lehetővé teszi a szabadidő hasznos eltöltését, hagyományaik, kultúrájuk megismertetését és gyakorlását.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemrég településünket felkereső Mária Rend Alapítvány célja, hogy anyagilag és lelkiileg is támogassa azokat a szociálisan hátrányos helyzetű embereket, akik valamilyen hiányt szenvednek.

Valamint a Boldogságcepek Gödi - Órbottyáni összefogásban működő karitatív szerveződése településünkön. Célja: segíteni a családoknak, időseknek, és minden rászorultnak. A szegénység nem bűn. Bárki kerülhet életébe olyan helyzetbe, amikor életében nehézségek adódnak, s emiatt esetleg mások segítségére szorulnak.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns településünkön

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP elkészítése, illetve a következtetések levonásának áttekintése közösen.

Az együttműködő partnerek, érintett szervezetek részére a programtervezet elküldése véleményezésre, esetleg meghívásuk a képviselő-testületi ülésre.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A program az Önkormányzat honlapján www.tereske.hu oldalán közzétételre kerül, így állampolgárok számára is hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése-értékelése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A helyi foglalkoztatás nagyon fontos szerepet játszik a munkanélküliség csökkentése érdekében.	Tartós munkanélküliek számának csökkentése, közfoglalkoztatás tovább folytatása
	2. Pályakezdő fiatalok elhelyezkedését akadályozó tényezők	Lehetőségek felmérések elemzése, eredményesebb szakmaválasztás
Gyermekek	1. Nem jellemző a bűnözés a fiatalok körében, de fontosnak tartjuk a megelőzést	Bűnmegelőzési programok szervezése
	2. A HH/HHH, sajátos nevelési igényű gyerekek gyakran lemorzsolódnak, nem tanulnak tovább	A HH/HHH sajátos nevelési igényű gyerekeknek szükséges a felzárkóztatás, programok és szakemberek bevonásával
	3. Egészséges életmódra nevelés tekintetében a fiatalság, családtagok részére együttesen	Partnerekkel megbeszélés, megfelelő személy kiválasztása ennek koordinálására
Idősek	1. 55 év feletti regisztrált munkanélküliek	Munkahelyteremtés elősegítése, pályázati lehetőségek felkutatása, képzésen való részvétel.
	2. Időskorú egyedülállók magas, nehézkes a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés	Falugondnoki szolgálat
Nők	1. Nők esetben a gyes, gyed stb... után a munkaerőpiacra való visszajutást a szaktudás elavultsága akadályozza	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó nők által kedvezményesen igénybe vehető képzési programok lehetőségét.
	2. A többgyermekes gyermekeiket egyedül nevelő anyák körülményeik egyre nehezebbé válnak	Érintettek tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról, kedvezményeiről (pl. szociális ellátások, pályázatok)
Fogyatékkal élők	1. Teljes körű akadálymentesítés	Felmérés, pályázatok benyújtása

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cdkiktetés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felolése	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága
II. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Munkanélküliek támogatása	Hosszabb távon a tartós munkanélküliség számának csökkentése.	Munkanélküliség álláshoz jutásának segítése.	1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliség ellátásáról	Kapcsolatfelvétel a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel a tájékoztatás és képzési és átképzési lehetőségekről.	2023.12.31.	Polgármester/az általa megbízott személy	Pályázati lehetőségek	Közfoglalkoztatás tovább folytatása.
2	Pályakezdő fiatalok elhelyezkedését akadályozó tényezők csökkentése, tájékoztatása	Eredményesebb szakmaválasztás	Eredményesebb szakmaválasztás	1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliség ellátásáról	- Érintettek tájékoztatása állás és átképzési lehetőségekről - Támogatási formákról. - Kapcsolatfelvétel és információk kérése az illetékes munkaügyi kirendeltségtől	2023.12.31.	Polgármester/általa megbízott személy	humán: polgármesteri hivatal munkatársa pénzügyi: - technikai: honlap, számítógép	Folyamatos közzétett képzési lehetőségek
III. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	Bűnmegelőzési programok szervezése	Nem jellemző a bűnözés a fiatalok körében, de fontosnak tartjuk a megelőzést.	Fiatalok figyelmének felhívása a bűnözés veszélyeire és a bűnmegelőzés fontosságára.	A gyermekek felkészítésében a helyi társadalom a lakosság és a civil szervezetek nagyobb mértékű bevonása.	Információk megjelenítése - Érintettek tájékoztatása	2023.12.31.	Polgármester/általa megbízott személy	Humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - technikai: területileg illetékes Rendőrkapitánysággal	Folyamatos kapcsolattartás a területileg illetékes Rendőrkapitánysággal
2	Lemorzsolódás veszélye	HH/HHH sajátos nevelési igényű gyermekek lemorzsolódásának veszélye	HH/HHH gyermekek, illetve a sajátos nevelési igényű gyermekek kiegyenlítése az általános iskola és osztályok között	A HH/HHH sajátos nevelési igényű tanulók segítése az iskola elvégzésében, felzárkóási programok szervezésével, szakemberek bevonásával	Helyi lehetőségek	2023.12.31.	Polgármester/általa megbízott személy	Humán erőforrás, szakemberek	Folyamatos kapcsolattartás az intézmények között
3	Egészséges életmódra nevelés	Az egészséges életmódra nevelés szükséges minden korosztály számára	A gyermekek családjukkal együtt tudják tölteni szabad idejüket, sportolva az egészséges életmódra	Helyi lehetőségek	Felmérés, partnerek keresése a programok megvalósításához, részvételre ösztönzés, programok előkészítése és megvalósítása.	2023.12.31.	Polgármester/általa megbízott személy	Humán erőforrások - partnerek és programok száma	Együttműködés a partnerekkel
IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1	55 év feletti regisztrált munkanélküliek	Nehéz a munkaerőpiacon való elhelyezkedés	Munkahelyteremtés elősegítése, pályázati lehetőségek felkutatása, képzésen való részvétel	Munkahelyteremtés elősegítése, pályázati lehetőségek felkutatása, képzésen való részvétel	Pályázat, felnőtt képzés, foglalkoztatás	2023.12.31.	Polgármester/általa megbízott személy	Humán erőforrások, szakemberek	Megfelelő képzések szervezése, munkanélküliség számának csökkentése
2	Időskorúak	Magas az egyedülálló időskorúak száma, nehézkes a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés	Időskorúak élethelyzetének javítása, programok, szolgáltatások biztosítása, nappali ellátás népszerűsítése	Programok, szolgáltatások biztosítása, nappali ellátás népszerűsítése	Felugondnoki szolgálat kialakítása	2023.12.31.	Polgármester/általa megbízott személy	Humán erőforrások, szakemberek	Felugondnoki szolgálat kialakítása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Akadálymentesítés	A fizikai akadálymentes környezet nem 100%-os az önkormányzati tulajdonú, közszolgáltatást nyújtó intézményekben.	Középületek akadálymentesítése	A fizikai akadálymentességnek megfelelő épületek megvalósulása	Felmérések, pályázati lehetőségek	2023.12.31.	Polgármester/általa megbízott személy	Humán erőforrások, szakemberek, pályázati lehetőségek	Pályázati lehetőségek

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk a társulások által fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy segítsék és támogassák a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, észrevételeikkel, javaslataikkal kezdeményezzék annak módosítását.

Önkormányzatunk azt is kéri társult partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósulás folyamata:

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében azt a törvényben előírt időintervallumok betartásával áttekinti.

Monitoring és visszacsatolás:

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, a helyi esélyegyenlőségi programban érintettek, a felsorolt önkormányzati, hivatali és civil szervezetek előzetes véleményformálása.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, az önkormányzati hivatal épülete, áll rendelkezésre. Az önkormányzat és a civil szervezetek különböző rendezvényein a tolerancia, a befogadás és a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Az érintett partnerek részére a HEP megküldése, meghívásuk a testületi ülésre.

Nyilvánosság

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Kötelezettségek és felelősség:

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatok megvalósulásáért, a program végrehajtásáért a polgármester felel.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- **felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.**
- **Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.**
- **Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.**
- **Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.**

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfelelően az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-t, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

A kétévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat sikerült-e teljesíteni. Amennyiben egy-egy intézkedés nem valósult meg, módosítás szükséges, illetve annak érdekében, hogy az maradéktalanul megvalósulhasson, javaslatot kell tenni a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Tereske Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Tereske község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **35/2018. (XII.10)** számú határozatával elfogadta.

Tereske Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni

Tereske, 2018.XII.05

Tereske, 2018.XII.05

